

- N Y T T

Snart har vi ånyo avverkat ytterligare ett år - det sjunde - i sällskapetets historia. Man har då anledning se tillbaka på vad som hänt under året och samtidigt se framåt mot det nya. Vi har även i år haft ett gott och framgångsrikt sådant. Vi kom tidigt igång med våra arbeten i Jädraås tack vare att vi där hade bättre möjligheter för arbete än tidigare i Dannemora, och naturligtvis tack vare vår outtröttlige Gösta Svensson, utan vars eminenta förmåga att på ett lätt och lekande sätt och med en aldrig svikande optimism kunna lösa alla problem, vi med säkerhet hade stått oss slätt. De goda stalls- och verkstadsutrymmen vi under året haft tillgång till har gjort att man ständigt längtat efter veckoresan till Jädraås. Flitiga arbetsgång har alltid välvilligt ställt upp, vilket givit ett gott resultat - alla våra tre personvagnar befinna sig i ett verkligt skinande skick. Vid åtskilliga tillfällen har vi därför kunnat visa upp ett mycket förnämligt tågsätt, som ju också i vida kretsar vunnit beundran. Publiciteten om oss och vår verksamhet har även vuxit ut till det mångdubbla, vilket haft till följd att vårt medlemsantal ökat avsevärt. Vid 1967 års ingång hade vi 50 medlemmar och vid 1968 års början 59. Vi startar år 1969 med 87 medlemmar. En ej föraktfull ökning, som medfört behövt tillskott till vår kassa och som ger oss, hoppas vi, ytterligare många arbetsvilliga krafter.

Våra underhandlingar med Kopparfors ab om utbyte av vår linje Östby - Östbyberg mot sträckan Jädraås - Tallås, drygt 5000 m. lång, har förlöpt framgångsrikt. Vi har redan nu fått muntligt löfte om att i fortsättningen få behålla sistnämnda linje för vår trafik. Fortsatta förhandlingar om stallsutrymmen m.m. pågår.

Bland Jädraås befolkning tror jag vi fått och kommer att få många vänner. Ett ej föraktfullt antal har redan anmält sig som intresserade medlemmar. Genom medlemmarnas villighet att stödja vårt lotteri har vi nu kommit så långt att "Korsån" står beredd att motta sina nya tuber, och hoppas vi att dessa skall ha god inverkan på Wederbörandes välbefinnande.

Som höjdpunkter under det gångna året har ju givetvis våra egna resor varit, den sista ända upp till Svartbäcken, då "Korsån" verkligen fick visa vad den duger till i de där befintliga starka och långa stigningarna. Att vi uppskattats även av andra visas bl.a. av att SJK vid sin vårresa förhyrde CD 15 och att Kopparfors ab på sin s.k. Kopparfordsdag även behövde samma vagn för att kunna ta emot den stora resandeströmmen.

Genom allt det vi upplevt under året har vi all anledning vara nöjda och tacksamma. Vår förhoppning är att det kommande året skall bli än mer framgångsrikt, men utan ett intensivt och uppoffrande arbete kommer vi ej framåt. Alltså, nya friska tag under år 1969!

Till alla medlemmar, donatorer och andra välgörare, som hjälpt oss under 1968, vill styrelsen framföra sitt stora och uppriktiga tack samtidigt som vi önskar alla EN TREVLIG JULHELG och ETT GOTT NYTT ÅR!

HON

PS

Kom ihåg "Korsån" med en julklapp! Pengarna, som tomten hopas på julaftonen få överlämnas till föremålet för alls beundran, kan insättas på postgirokonto nr. 13 57 50.

DS

GÅVOR.

Avgjutning av DONJ-8-ans nummerskylt har bekostats och överlämnats till sällskapet av Tore Westerman. Denna mycket förnämliga skylt kommer att ingå som vinst i det lotteri, som är avsett att anordnas under år 1969.

A.H.F. Fältström har till sällskapet överlämnat 1 ex. av nr. 3 i SJK:s skriftserie boken "Säröbanan".

Från SJ i Gävle har skänkts en redogörelse för Gävle nya lokstation, utarbetad i samband med densamma's invigning, samt SJ:s minnesskrift "Efter hundra år" ävensom "När järnvägen kom till Stockholm;" ett hundraårsminne.

Den ångvissla, som tidigare suttit på DONJ:s lok nr. 6, har donerats till sällskapet av stins Sven Andersson i Jädraås.

För alla dessa mycket trevliga och av oss högt uppskattade gåvor framför vi vårt stora tack till de ädla donatorerna!

ÅRETS FINALRESA

Söndagen den 13 oktober satte vi punkt för en ovanligt intensiv resehöst genom att låta Korsån med Kunga- och Korsåvagnen göra den hittills längsta resan på DONJ. Tidigare har ju grusgropsväxeln i Tallås varit vändpunkt men denna dag hade vi förlängt tidtabellen upp till Svartbäcken. Dessutom körde vi efter en "riktig" tidtabell. Intresset för årsfinalen var rekordstort; ordf Nordström hade fullt sjå att få tågsättets begränsade platsantal att räcka till. Vid avgångsdags 12.00 hade dock samtliga passagerare instuvats. Jag räknade aldrig, men tåget hade uppskattningsvis ett 40-tal passagerare. Korsåvagnens ena plattform (utan ingångsdörr) förvandlades till exempel till sittplatser för fyra passagerare med hjälp av fällstolar. Visst drog det om öronen - men vad står man inte ut med för att få åka efter Korsån.

Med på tåget var förutom medlemmar också förre skogsarbetaren Ernst Eriksson från Jädraås vars fader var med om den historiska björnjakten på 1880-talet. Sittande i Kungavagnen - som ju också var med på den tiden - berättade Ernst Eriksson fängslande om sin faders eskapader. Man hade kommit överens om att när en björn hade inringats skulle kung Oscar få skjuta den. Bröt björnen ringen stod det emellertid var och en fritt att fälla den. Det hela slutade med att en skogvaktare sköt björnen. Mera för formans skull fick kungen ge den redan döda björnen ett skott. Efteråt hävdade man givetvis att kung Oscar hade nedlagt björnen.

I Tallås gjordes tidtabellsenligt en minuts uppehåll varunder samtliga passagerare lämnade tåget för att - vad annars - fotografera hela härligheten. Lokföraren Rune Lundby blev, som han själv också påpekade, en riktig linslus på kuppen. Med på ett hörn fick naturligtvis också eldaren Lasse Jonsson vara. Den senare börjar få riktigt god vana som bisittare till Rune. Lasse har skött koltillförseln under höstens samtliga resor. Kanske är det dags att lämna posten för SJ?

Efter grusgropen börjar en lång uppförbacke. DONJ lämnar landsvägen och vikar av upp i de verkliga tassenarkerna. Skog och myrar avlöser varandra. Banan är förutom de stora stigningarna också mycket kurvig. Allt detta kunde dock inte knäcka Korsån, som friskt stänkade uppåt. Rune höll tidtabellen fint och 12.38 var vi i Svartbäcken. Här finns stationshuset kvar. Det är dock ovanligt för järnvägsändamål sedan 1940 och bebos endast sommartid. Ett stickspår med växel finns kvar på bangården, så vändningen fick precis som i Tallås delvis ske per handkraft. Uppehållet användes i

övrigt för fika. Kl. 13.00 vinkades avgång från den övergivna stationen mitt i skogen. Korsån skötte sig oklanderligt även på nervägen. Alldeles för snart var vi tillbaka i Jädraås.

Men dagen var inte slut med detta. Det beslutades snabbt om ytterligare en resa samma dag, denna gång Jädraås-Tallås tor. Vi "skyllde officiellt" på alla jädraåsungar som med trånsjuka ögon sett vår avfärd till Svartbäcken men inte kunnat få plats. Nu skulle de få en åkchans (och vi fin indirekt PR). Skall sanningen fram var vi dock själva rätt sjuka på att åka mera på DONJ. Utan vidare hade vi åter fullt tåg. Vid tvåtiden tuffade Korsån ånyo västerut. Denna gång gjordes fotouppehåll med dito körning vid bron väster om Tallås.

Med denna extraresa hade vi åkt färdigt hösten 1968 i Jädraås. Till våren är en stor del av DONJ uppriven. Allting har ytterligare nedtonats. Själva går vi nu bara och väntar på att allt ska bli klart kring museibanan Jädraås-Tallås. Det kommer att bli en attraktion inte bara för det i övrigt olycksdrabbade Jädraås utan för hela landskapet. Hur många E4-bilister kommer inte att styra kosan västerut i Hamrånge för att få åka smalspår även om vi inte officiellt har annonserat någon allmän körning? Plats finns för en lysande framtid!

BS

MAJORN.

I nr. 5/1968 av 891-Nytt har av oförklarlig anledning DONJ:s förnämliga ångvagn döpts till "Majoren", ett mycket förargligt misstag, som livligt beklagas och härmed rättas.

HON

BIBLIOTEKET.

I nr. 2/1968 av 891-Nytt har intagits en förteckning över de böcker sällskapet erhållit som gåvor, och som är avsedda att kunna utlånas till medlemmarna. Utlåningsfrekvensen har hittills varit i det närmaste obefintlig, varför vi ånyo vill påminna om bibliotekets existens.

NYA MEDLEMMAR.

Läroverksadjunkt Sven-Evert Berg, N. Kopparslagargatan 18 a, Gävle,
signalreparatör Åke Ekström, Björklidsvägen 2 C, Krylbo,
Torsten Heimstrand, Generalsgatan 47, Norrköping,
Lars Klingström, Trozelligatan 43, Norrköping,
fru Birgitta Svensson, Jädraås,
omnibusförare Lars Wallner, Bäckgatan 14, Sandviken.

Ni hälsas hjärtligt välkomna!

MEDLEMSFÖRTECKNINGEN.

För att den medlemsförteckning, som kommer att upprättas vid årsskiftet, skall bli riktig hemställer vi att de medlemmar, som under året ev. ändrat sin adress, ville meddela detta till ordföranden eller kassören.

STUDIEDAGEN I GÄVLE.

Söndagen den 10 november 1968 var grå, kall och trist, men vad gjorde väl det, när så mycket annat fanns att ägna sig åt för sällskapetets medlemmar. Efter samling vid järnvägsstationen i Gävle avlades ett timplågt besök i rangertornet vid Gävle godsbangård, där personalen, som vanligt mycket tillmötesgående, satte oss in i alla finesser i det sinrika rangeringsförfarandet.

Klockan 1200 vidtog därefter ett synnerligen intressant besök vid Gävle nya lokstation, som grundligt studerades under två timmars tid. Mycket sakkunniga ledare hade de drygt 20-talet deltagande, som samlats där, i lokstationschefen förste driftsingeniör K-E Löfgren och maskiningeniören Yngve Gelotte. Till deltagarna överlämnades därvid från SJ en redogörelse för den nya lokstationen, skriften "När järnvägen kom till Stockholm" ett hundraårsminne, samt Statens Järnvägars minnesskrift "Efter hundra år" vilka samtliga skrifter livligt uppskattades av deltagarna. En sak, som dock saknades vid besöket var den gamla kära, underbart sköna lukten av gamla ånglok.

Samling skedde senare i lektionslokalerna vid Gävle station, där åtskilligt "snack" om vår verksamhet förekom. Enär "Korsån" f.n. ser ut som "en rensad fisk" - tuberna och annat är nämligen utrivet - föreligger stort behov av arbetskraft till målarverkstaden i Jädraås, där vår hustomte Gösta Svensson har fullt upp med arbete för medlemmarna. Vi önskar nämligen så snart som möjligt försöka återställa "Korsån" i förnyat och renoverat skick för den kommande tidens hägrande resor i vacker Ockelbobygd.

Åt Lennart Svensson och Arne Bengtsson uppdrogs att söka ordna vår vykortsfråga, enär det visat sig vid våra utflykter under det gångna året att många efterfrågat kort på bl.a. vår rullande materiel.

Sammankomsten avslutades med att Tore Westerman och Lennart Svensson visade trevliga filmer från bl.a. sällskapetets verksamhet, DONJ och smalspårsjärnväg på Isle of Man i England, allt förnämligt beledsagat av Westermans ljudupptagningar av "Korsån" under resan till och från Svart äcken.

NANNA.

I sanning måste sägas att Herrens vägar äro outgrundliga. I början av sällskapetets tillvaro "disponerade" vi även loket "Nanna" som på sin tid trafikerat och tillhört banorna i Kalmar och dess omgivningar. 1965 gjorde Kalmar stad en förfrågan hos oss om möjligheten att få överta "Nanna", som skulle renoveras och uppställas som museiföremål i Kalmar. Efter många, långa och besvärliga förhandlingar, vid vilka vi deltog för att hjälpa staden förverkliga ett gammalt önskemål, lyckades Kalmar stad efter övernskommelse med Dannemora gruvor, som var den egentliga ägaren till loket, få överta detta, enär vi då ej ansåg oss ha möjligheter att renovera och återställa detsamma i trafikdugligt skick. Av nu tillgängliga tidningsuppgifter framgår att "Nanna" skänkts till Stora Lundby järnvägsmuseum, sedan det visat sig att renoveringen skulle bli för kostsam för Kalmar stad. Det gamla ordspråket "Otack är världens lön" har ånyo besannats. Att hjälpa en behövande har man tydligen inget tack för.

HON

PRESS.

Arbetarbladet 23/9 och Gefle Dagblad 25/9 1968 reportage från den s.k. Kopparfordsdagen.

SJ-Nytt nr. 17/68 reportage och bilder från sällskapetets representationsresa till Tallås den 8/9 1968. Text och bilder: Byråassistent Bertil Dehlin, SJ, Gävle.

Dala-Demokraten och Falu-Kuriren den 30/9 1968 med reportage om sista ångloksresan Jädraås - Linghed tor den 29/9 1968.

Ljusnan 3/10 1968 reportage och bild på "Majorn". Text Bengt Sandhammar, foto Lennart Svensson.

Arbetarbladet 16/10 1968 reportage med bild från Svartbäckresan den 13/10 1968.

Under en månads tid har i Gefle Dagblad och Arbetarbladet förekommit en annonsserie om herrekiperingsfirman Elwing & Lööf i Gävle. I annonserna förekommer "Korsån", Kunga- och Korsåvagnarna. Annonserna ha varit införda i Gefle Dagblad den 23 och 30 oktober samt 6 och 13 november samt i Arbetarbladet den 23 oktober, 1, 8 och 15 november 1968

Signalen nr. 45/1968: "Järnvägs museal utredning klar. 3.400 medlemmar i tio föreningar!" Av artikeln framgår bl.a. att bland de tidningar, som i sammanhanget utges, ligger 891-Nytt på god tredje plats i landet med sammanlagt 6 nummer per år.

Tåg nr. 8 och 9/1968. Diverse småartiklar om sällskapet och DONJ med bild av "Majorn". Text och bilder: Torbjörn Jansson och Lennart Svensson.

SWISSAIR RAILWAY FESTIVAL.

En drömresa för alla järnvägsvänner inleddes den 7/10 1968 av Swissair i samarbete med järnvägarna i Schweiz. 12 dagar med järnvägsresor i ett underbart vackert land, vad kan man mer önska sig. Genom SJ resebyrå i Gävle har sällskapet beretts tillfälle anmäla sig som deltagare i detta evenemang. Avresedagar, tider m.m. framgår närmare av närlagda program. Beträffande priset för resan lämnas följande exempel.

Med flyg från Stockholm	2.400:-
med flyg från Malmö	2.080:-
enbart arrangemang i Schweiz	1.554:-
gruppresan om minst 10 deltagare från Malmö/Hälsingborg med tåg arrangemang	1.554:-
tågresa t/r, framresa till Zürich, återresa från Genève	<u>234:30</u> 1.788:30
enskild resa från Malmö/Hälsingborg arrangemang	1.554:-
tågresa t/r	<u>271:40</u> 1.825:40.

För resa till Malmö/Hälsingborg t/r från hemorten tillkommer pris för anslutningsbiljett på vilket torde kunna erhållas 25% rabatt. Prisexempel Gävle-Malmö/Hälsingborg t/r 122:-.

Alla anmälningar - och vi hoppas det blir många - kan göras till resebyråtjänsteman Reidar Ohlsson, SJ Resebyrå, N. Rådmansgatan 8 C, Gävle, tel. 026-129880 eller 115080.

Försök bilda en grupp på minst 10 deltagare, och vi får en verkligt trevligt resa till ett förnämligt pris!

FÖLTET NG.

I detta nummer av tidningen börjar en tidigare i Norrlands-Posten införd mycket intressant redogörelse för Vintjärn-Åg-Hinsens järnväg, som vi hoppas kommer att uppskattas av medlemmarna.